

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Bursell, Postmaster General.

Copy 2c

Sav. XXVI
Metal Dien. II

CHICAGO, ILL., PANEDĖLIS, KOVO (March), 17, 1919 m.

No. 64

Bolševikai užkase Lietuvius gyvais.

Revoliucija Korejoje.

Latviai sumušė bolševikus.

Lenkai slenka Link Lietuvos.

BOLŠEVIKAI UŽKASE LIETUVIUS GYVAIS.

Stockholmas, kovo 15 d. Lietuvių spaudos biuras praneša, kad bursas lietuvių žvalgų iš aštuoniolikos vyrų tapo apsuptas 100 bolševikų Jergė (vietos vardas matyt iškreiptas). Vienok lietuviai atsiskak pasiduoti ir kovojo iki galui.

Kovoje užmušta penkios-dešimtys bolševikų, vienok lietuviai buvo apgalėti.

Sulyg pranešimo visus nuveiktus lietuvius, dar nekurios gyvus, bolševikai suvertė į vieną duobę ir užkasė. Ant rytojaus bolševikams prasišalinus, lietuviai iškasė savo viengėnių kunus.

REVOLIUCIJA KOREJOJE.

Sanghai, Chinija, kovo 16. Associated Press praneša, kad Korejoje revoliucija verda jau nuo 4 dienos kovo, bet žinios buvo sulaukimos per Japonijos valdžią. Vienok iš dasigavusių žinių per Korejos rubežų, matosi apie platumą revoliucijos. Štai ištraukos iš vieno Japonų laikraščio.

"Shungchun, Korejoj 4 dieną kovo užmušta 30 ir sužeista 40 ypatų.

"Sodžiuje Suheung keturi žandarmai šaudė į minią, kol turėjo amunicijos, pasėkmėje 51 užmuštas, bet vėliau minia užmušė žandarmus.

"Yangdok buvo užmušta 20 sukilėlių.

"Anju 2 žandarmai korejiečiai numetė uniformą ir, susivieniję su mina, šaukė: "Lai gyvuoja Korea". Japoniečiai vienok šaudė ir užmušė 8, gi sužeidė 30 ypatų."

Sukilime dalyvauja visos žmonių klasišios, net merginų studentės prisidėjo prie riaušinių. Korejos nacionalistai rengė sukilimą ant 4 dienos kovo, t. y. dienoje laidotuvių buvusio Korejos cėsoriaus, bet demonstracijos prasidėjo kiek ankščiau.

Manoma, kad sukilimas daug didesnis negu japonai skelbia, nes vien tik dvasiškų, iš tarpo senesnių, suareštuota net apie 1,000.

LATVIAI SUMUŠE BOLŠEVIKUS.

Stockholmas, kovo 15 d. Iš Liepojaus pranešama, kad latviai panedėlyje sumušė bolševikus ir užėmė miestą Frauenburg (Fraunburgis). Mieste suimta daug kulkosvaidžių ir amunicijos. Bolševikai iš Frauenburgo pasitraukė link Mintaujos.

Taipgi pranešama, kad latvių kariumenė privertė bolševikus pasitraukti ir iš apeliokės Ventpilės (Vindau).

LENKAI SLENKA LINK LIETUVOS.

Variava, kovo 13, (suvėlinta). Lenkijos generalis štabas praneša, kad lenkų pulkai pasekmingai mušasi ant trijų frontų.

Jame užreikiama, kad bolševikai užpuolė Slonim, Gardino distrikte ir buvo užėmė miestą, bet vėliau tapo išvyti iš ten lenkiškais durtuvais.

Taipgi pažymima, kad lenkai pasekmingai kovoja su ukrainiečiais ties Lembergu ir su vokiečiais ties Pozenu.

VOKIETIJOJE RUSISKI RUBLIAI BE VERTĖS.

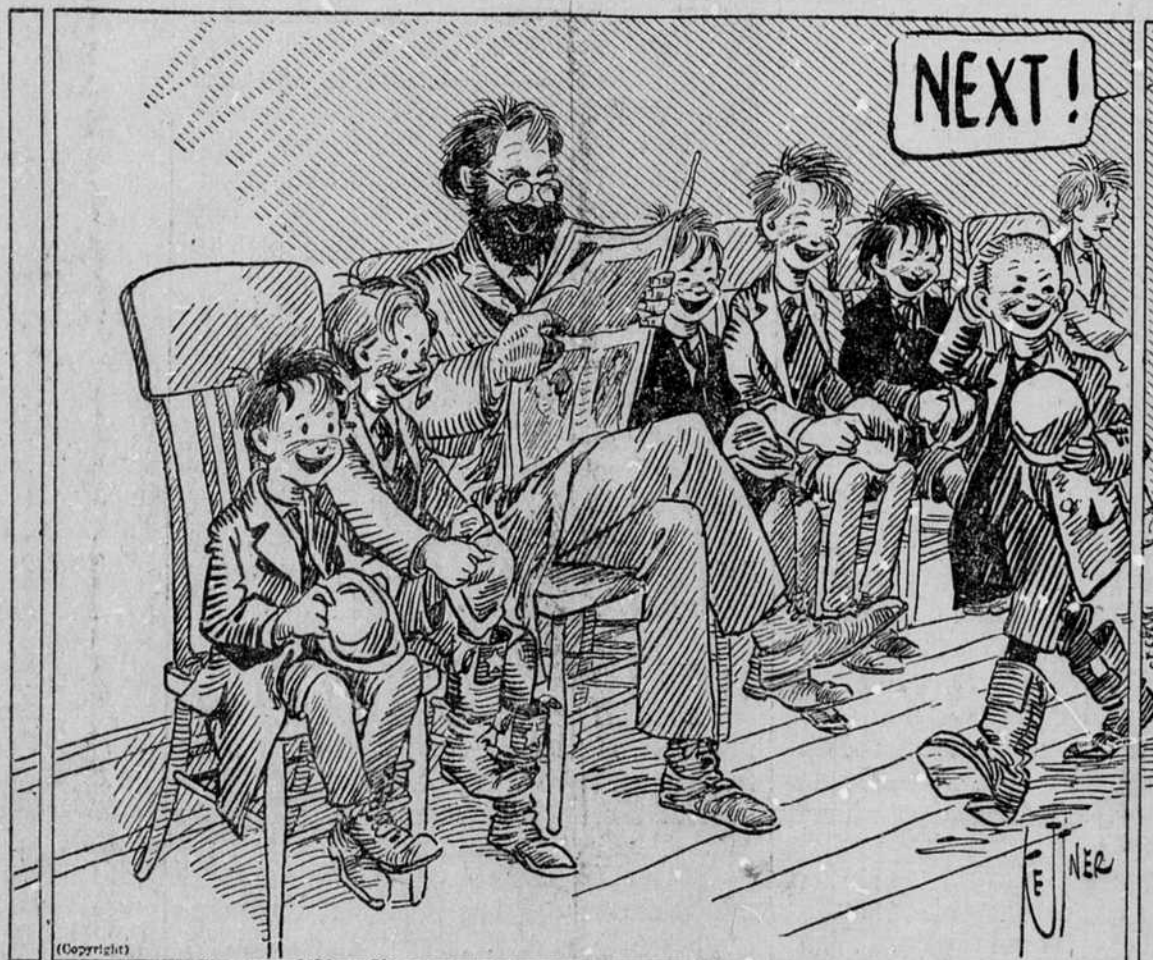
Berlinas, kovo 15. Manoma, kad pinigyno ministeris inėš steigiamajin susirinkimam, kad uždraudus vartojimą rusiškų pinigų (žinoma tas paliešų tik popierinius pinigus—auksas visuomet turi vertę).

Drausmę išaukia didelis priplaukimas rusiškų popierinių pinigų, kuriais, sakoma, yra palaikomas spartakų judėjimas. Tvirtinama kad rusiški popieriniai pinigai buvo gabenami Vokietijon net paprastose skryniose kontrabandos keliu, ir vėlesniais laikais vokietijoje buvo jų pilna.

TAKSŲ MOKĖTOJŲ BUS 4,000,000.

Washington, D. C. kovo 15. Kolektoriaus ofise tapo sužinota, jog šiais metais taksų mokėtojų Suvienytose Valstijose bus į keturi milijonai ypatų; gi taksų bus sumokėta, kaip spėja taksų kolektorius, arti vieno milijardo doliarų.

Barberių Rugpjūtė.

Tėvas, turintis pusę tuzino vaikų, prie dabartinių kainų barberinėse, gali visai nusibankruityti.

VOKIETIJAI DUOS MAISTĄ.

Brussels, kovo 15. Čia įvyko konferencija tarp talminkų ir vokiečių komisijų dėl pavidimo talminkų naudojimui vokiškų laivų už ką vokiečiams bus suteikta maisto.

Tapo jau nustatyta, kad vokiečiams bus suteikiama 370,000 tonų maisto kas mėnuo. Bet vokiečių komisija neužganėdinta, nes girdi, tas neišgelbės Vokietiją nuo bado šmėklos, o vokiečiai už savo komercijinius laivus turėtų but apsaugoti nuo bado.

TALKININKAMS 700 LAIVŲ.

Brussels, kovo 15. Tapo sužinota, kad vokiečiai pveda talminkams naudoti svirš 700 vokiečių laivais; jų įtalpa 1,500,000 tonų. Už naudojimąsi laivais reikalaujama, kad talminkai suteiktų Vokietijai maisto iki Rugpjūčio mėnesio.

CARAS DAR GYVAS (?)

Roma, kovo 15. Iš pasikalbėjimo su dukterimi žy-maus Vengrijos generolo, p-le Stefania Turr, rodosi, kad buvusis Rusijos caras ir jo šeimyna nėra užmušti, bet esą paslėpti kur nors šiaurinėje Rusijoje.

P-lė Turr turėjusi pasikalbėjimą su kunigaikščiu Obolenskiu, buvusiu Rusijos gvardijos kapitonu, kurs užreiskė, kad jis tiki, jog buvusis caras ir jo šeimyna esą gyvi. Bet Obolenskis atsisakė nurodyti vietą, kur jo manymu, caras šiuo laiku esti. Jis tik išsitarė, kad gal paslėptas kur šiaurinėje Rusijoje.

KEBLUMAS SU BELGIJOS VOKIEČIAIS.

Brussels, kovo 15. Belgijoje vokiečių yra tukstančiai, kurių belgai labai nepakenčia. Bet valdžia negali jų greitai laiku išgabenti į Vokietiją.

Per juosta, užimtą talminkų kariumene, vokiečius gabenti nevalia; per Hollandiją gabenti galima tik dideliais buriais ir tas apsunkina įvykinimą Belgijos valdžios planų.

Be to yra nemažai vokiečių gyvenusių Belgijoje nuo seno laiko; kiti jų vedę belges ir jų vaikai esą kariavę Belgijos armijoje prieš Vokietiją. Bet minia reikalauja ir šiuos "išmufyti" iš Belgijos.

SUNAIKINO VOKIETIJOS NARLAIVĘ.

Paryžius, kovo 15. Havas agentura praneša iš Madrido, Ispanija, kad Vokietijos narlaivė U—48, kuri buvo sulaikyta Ispanijos Ferrol porte tapo nuskandinta. Mat narlaivė norėjusi pabėgti, tat narlaivių naikintojas pasivijęs ją nuskandino; narlaivės ingula išgelbėta.

UTAH PERSEKIOS CIGARETUS.

Salt Lake City, Utah, kovo 16. Utah legislatures butas perleido priešcigaretinį bilių 25 balsais prieš 18 ir bilių jau pasiūsta gubernatoriui ant užtvirtinimo. Valstijos senatas tą bilių perleido kelios dienos atgal.

Bilius uždraudžia rybose Valstijos ne tik pardavinėti cigaretes, bet ir daryti juos dėl žmonių kitų valstijų.

NEPRIELANKŲ DIDKUNIGAİKŠČIUI.

Paryžius. Čia sūsio mēnesyje pribuvo iš Krimo didkunigaikštis Aleksander Michailovič. Jis labai pageidavo, kad talminkai intųsi daryti tvarką Rusijoje, jei ne visoj, tai nors prigeltų atsilaikyti prieš bolševikus nebolševikiškoms Rusijos dalims. Vienok joje misija neturėjo gerų pasekmių.

Be to didkunigaikštis nusiskundė, kad ir prezidentas Wilsonas neprielankiai atsinešė link jo. Syki didkunigaikštis prašęs pas Wilsoną audiencijos, tai Wilsonas per sekretorių atsakęs, jog labai užimtas. Tai kos konferencijos darbais, todėl neturįs laiko jo priimti.

Kuomet didkunigaikštis norėjęs važiuoti Anglijon, tai jam neisduota pasporto. Didkunigaikštis persergatį, kad jei talminkai negelbės Rusijos, tai Rusijos vadai gali, kartais, palinkti link Vokietijos.

BOLŠEVIKAI PENGIASI VOKIETIJON.

Helsingforsas, Finlandija, kovo 15. Iš Petrogrado pranešama, kad bolševikų karės ministeris įsakė generaliam štabui organizuoti armiją iš 150,000 vyrų ir buti prisiruošus, kad pabaigoje balandžio mėnesio galima butų užpulti Vokietiją.

VESULOJE 4 UŽMUŠTA.

Muskegon, Okla. kovo 15. Laike vēsulok apeliokėje miestelio Porter užmušta 4 ar 5 ypatos ir apie 25 sužeistas. Miestelis kuone visas sunaikintas.

BANKOJE IR ŠNAPSUI SAUGU.

New York. Tulas Loris G. Mertz, smuklininkas turėjo septynias bonkas gero šnapso, kurias jis nupirko devyniolika metų atgal. Ma ir laikė tą šampaną, bene atsitiks lokią iškilmę jo gyvenime.

Neseniai jis pasigyrė su savo brangenybėmis, senu šampanu, prieš draugus ir vėl įdėjo numylėtą šampaną saugiojon šėpon. Ir koks gi buvo nusistebėjimas, kuomet neužilgo, jam nesuprantamu būdu, išnyko viena bonka šampano.

L. G. Mertz, bijodamas kad jo likusis šampanas n-pasektų pražuvusios bonkos, nunešė likusias šešias bonkas bankon, tai, girdi, saugiausia vieta.

PASISAMDĖ SAU UŽMUŠEJĄ (?)

Louisville, Ky. Aubrey Dennison, 19 metų pasidavė policijai, sakydamas, kad jis yra iš Chicagos, kur jis užmušė Dave Lewis, rugpjūčio, 1918 m. Dennison užreiskia sekanciai:

"Lewis buvo beveik aklas ir negalėjęs užlaikyti savo šėimynos, todėl jis nusamdė Dennison, kad ji užmuštų, už tai buk užmokėjęs \$55.00 ir dar nugirdęs. Tada Dennisonas svėdęs Lewis'ą gelžgaliu galvon ir pasku kuną įmetęs upėn". Bet Dennisono sąžinė vertusi ji prisipažinti prie užmušystės. Dennisonas atrodas protiškai sveikas.

MIEGODAMA PAGIMDĖ KUDIČI.

Murphysboro, Ill. kovo 15. Suvienytose Valstijose platinasi nauja liga, kurią žmogus užmiega ir, išmiegojęs kartais porą mėnesių, miršta. Tula Thomas de White, budama neščia, apsirgo miego liga "coma" ir, išliegojus tri savaites, pagimdė 10 svarų bernaitį. Laike gimdimo ji buvo prabudusi, bet po gimdymui ji vėl apsnudo-uzmigo. Keli daktarai triusiasi, kad atgaivintų ją.

LENKIJA GAUS DANZIGĄ.

Paryžius, kovo 15. Nors dar oficialio pranešimo nėra, bet jau tapo sužinota, kad komisija sutiko duoti Lenkijai uostą Danzigą. Tuomi norima padaryti stiprią barjerą tarp bolševikų ir vakarų Europos.

GELŽKELIAI TAUPYS DIENOS SVIESĄ.

Washington, kovo 15. Generalis direktorius Hines pranešė, gelžkeliams, kad nedėlioj 30 kovo 2 val. naktį pasuktų laikrodžius viena valanda pirmyn. Taupy-nimas dienos šviesos tėsia iki 2 dienas Spalio.

PRUSIJOS GALVA SOCIALISTAS.

Basel, kovo 14, (suvėlinta). Iš Vokietijos sostinės pranešama, kad prezidentu Prusijos kongreso išrinktas Herr Leinert, socialistas didžiūmictis (ne spartakas). Leinertas buvusis narys Prusijos kongreso ir buvęs pirmininku Berlino darbininkų ir kareivių kongrese pabaigoje pereitų metų.

SOCIALIZUOJA IŠDIRBYSTES.

Basel, Šveicarija, kovo 15. Iš Weimaro pranešama, kad Vokietijos steigiamasai susirinkimas priėmė rezoliuciją, kuri socializuoja (apvisuomenina) išdirbystes Vokietijoje. Taipgi priimta naujos taisyklės kasųklų tvarkymui.

ŽYDŲ KONGRESAS.

Jeruzolimas, kovo 1, (suvėlinta). Žydai šauks savo kongresą trumpoj ateityj, kad aptarus Palestinos reikalus. Balsuoti gali kiekvienas žydas bei žydė, kuriam sukako 20 metų. Buti išrinktais į kongresą gali ne jaunesni 24 metų ir mokanti žydiškai rašyti, skaityti ir kalbėti.

NORĖTA UŽMUŠTI LENINĄ.

Kopenhagenas, kovo 16. Pranešama, kad ir vėl buvo kėsintasi ant Lenino, bolševikų premiero, gyvasties. Maskvoje šauta į Leniną, bet pataikyta jo šofėriui.

BOLŠEVIKAI ŽUDO DELEGATUS.

Londonas, kovo 16. Iš Stockholmo pranešama, kad Charkove bolševikai nubaudė mirtimi švedijos raudo-nojo kryžiaus delegatą Sven Hedslom.

AMERIKOS KONSULĄ MĖTĖ AKMENAIŠ.

Pekinas, kovo 15. Pasirodo, kad incidentą tarp amerikonių ir japonų iškėlė ne amerikoni bet japonai. Pranešama, kad japonai išiveržė francuzų koncesijon ir suėmė du amerikoni.

Kuomet Amerikos valdininkai teiravosi apie suėmimą amerikonių, tai gauta atsakymas, kad Japon. konsulas apie tai nieko nežinąs. Bet vėliau amerikoniui kada policijos stotyje. Kada Amerikos konsulas išliuosavęs amerikonus grįžo namo, tai japonai mėtė jį akmenais.

ORAS.

Chicagoje ir apeliokėje. Panedėlyje debesuota ir kiek šalčiau, oras nepastovus; utarninke greičiau gėd-ra; vidutinis rytų vėjas. Saulėtekis, 5:58; saulė-leidis, 5:58. Mėnulis užtekės 7:21 vak.

The Lithuanian Daily

LIETUVA

Published daily, except Sundays, by the

Lithuanian Publishing Co., Inc.,

3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone: Boulevard 4250

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879.

EDITOR: B. K. BALUTIS

Subscription Price:	Prenumeratos kaina:
Chicago, by mail—	Chicagoje, per kresą—
One year \$6.00	Vienas metas \$6.00
Six months 3.50	Šeši mėnesiai 3.50
Three months 1.85	Tris mėnesiai 1.85
In Chicago, by carrier—	Chicagoje, per laiškotą—
One copy \$.02	Viena kopija \$.02
Per week12	Per savaitę12
Per month55	Per mėnesį55
In the United States, mail—	Suv. Valst., per kresą—
One year \$5.00	Vienas metas \$5.00
Six months 3.00	Šeši mėnesiai 3.00
Three months 1.65	Tris mėnesiai 1.65
In Canada, one year \$7.00	Kanadoje, metams \$7.00
In all other countries, per year \$8.00	Visas kitas šalis, metams \$8.00

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedidelius leidėjai: Lietuvos Dienraščio Bendrovė, Redaktorius: Adv. Bronius K. Balutis, Adresas: Lithuanian Publishing Co., 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill. Telephone: Boulevard 4250

Apie šiuos dalykus rašoma kasdien, išskyrus nedidelius leidėjai: Lietuvos Dienraščio Bendrovė, Redaktorius: Adv. Bronius K. Balutis, Adresas: Lithuanian Publishing Co., 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill. Telephone: Boulevard 4250

Baznyčių Lyga.

Pasaulio Tautų Lyga, į kurią prieš keturis metus daugelis žiūrėjo, kaip į neatšiekiamą svajonę, šiandien giliai yra įsmigusi į žmonių mintis ir širdis.

Keturis metai atgal žmonės klausdavo: Ar tokia Lyga būtų galima. Šiandien žmonės jau klausia: ar be tokios Tautų Lygos galima būtų apsieiti?

Per keturis metus laiko žmonija, kaip matome, svietiškos politikos srityje, padarė milžinišką žingsnį pirmyn prie pasaulinės brolijos.

Yra ženklų, kad dvasinė, tikybinė srytį žmonija mėgins padaryti maždaug panašų žingsnį pirmyn.

Ir iš tikro, jeigu galima yra padaryti Tautų Lygą, tai kodėl būtų negalima padaryti ir Tikybų Lygą—ypač tų tikybų, kurios turi tą patį bendrą tikybinį pamatą—krikščionią?

Daugeliui paprastų tikybinių protų tas išrodo absoliučiai negalima, kaip daugeiui paprastų politiškių protų, keturi metai atgal, išrodė absoliučiai negalima dalyku Tautų Lygą.

Vienok gilesni, šviesesni ir, jeigu taip galima pasakyti blaivesni tikybų atstovai jau šiandien yra pakėlę klausimą apie savo rusies Tikybų Lygą. Toki balsai buvo girdėti jau nuo visų trijų svarbiausių krikščionijos šakų: iš Rymo, iš Rusijos stačiatikiškos dvasiškijos ir iš įvairių protestonų bažnyčių Amerikoje.

Visos jos,—rims sakoma—turi bendrą tikslą—žmonijos gerovę, ir visos jos turi bendrą platų pamatą—krikščionią. Todėl klausama: kodėl jos, stoję ant to bendro pamato ir susirėšę tuo bendru tikslu, negalėtų prieiti prie bendro susipratimo, idant "tikybinę karę" padarius taip pat negalima, kaip kad Tautų Lyga mano padaryti militariską karę negalima dalyku?

Tokių klausimų pakėlimas, žinoma, dar nereikia jų išrišimui, jų įvykdimui gyvenimui. Tačiau jis parodo, kad sekla yra, kad ji laukia tik tinkamų aplinkybių, idant išleistų diegus ir pradėti bujoti.

Mūsų šis pasaulis prognozuojamas. Buvo laikai, kuomet žmonės vedavo baisiausias kares už tikybas; šiandien jus to jau nerastite—tik nesugrąžinamos praeities istorijoje galite apie tai pasiskaityti.

Buvo laikai, kuomet vienas tik užsiminimas apie bendrą susiejimą su kita tikyba būtų paskaitytas aršiausios rusies herzija. Šiandien beveik tuo pačiu laiku apie tai rimtai atsiliepia trijų didžiausių tikybų žirsnės.

Guvename ytin žingeidžiais pasaulinės istorijos laikais, kuomet žmonija krypta ant naujo kelio—kelio gėron pusės. Tas kelias prives žmoniją prie laimingesnės ateities, kuomet karės už mažesniųjų pavergimą ir kovos bei neapykanta dėl tikiybinių skirtumų pasilikis tikrai istorijos atmintis.

Mes to, gal but, nesulauksime. Bet bus laikai, kuomet mūsų ainiai, skaitys istorijoje apie šiuos dienų kares už kitų tautų apvaldymą ir apie šiuos dienų neapykantą ir vaidus dėl tikiybinių skirtumų, stebės ir sakys: "Koki tie žmonės buvo barbarai..." Stebės lygiai taip, kaip mes šiandien stebiamės, skaitydami apie žiaurus Nerono, arba barbariško Attilos laikus.

Svetimoje Spaudoje Apie Lietuvius

LATVIAI IR LIETUVIAI.

Boston Post talpina eilę trumpų paveiksluotų straipsnių skyriuje antgalviu "hemaking the Map" (Žemlapio perdirbimas).

Vienam numeryje, paduodant Rygos paveikslėlį, tarp kitko, ršoma sekantiai apie latvius ir jų kaimynus:

"Nuo [Rusijos] revoliucijos laikų Baltiko provincijos [Estonija, Livonija ir Kuršas] išvystė neprigulmybės troškimą, pasiryžimą pasiliuosuoti kaip nuo rusų, taip nuo vokiečių pančių.

"Baltiko provincijos užima arti 36,000 ketvirtinių mylių plotą,—truputį daugiau, kaip Maine valstija. Bet jos turi arti 3,000,000 gyventojų, kas yra apie keturis sykius daugiau negu Maine valstijoje. Apie aštuoni dešimtadaliai gyventojų yra latviai ir estai. Iš kitų tautų yra vokiečių, kurie turi gal but 250,000 atstovų, rusai apie 125,000 ir žydai apie 50,000.

"Latviai sudaro daugumą pietinėje dalyje, Kuršė ir pietinėje Livonijos [Liflandijos] pusėje. Šioj dalyj randasi didis Rygos portas, esantis sulg savo didumo septintu Rusijos miestu, su apie 300,000 gyventojų.

"Latviai yra tauta, gimininga lietuviams, ir yra svarbu atminti, kad šios tautos nėra slaviškos. Nedaug tėra žinoma apie jų ankstyvą istoriją. Laikė painaus viduramžių laikotarpio Baltiko provincijos buvo apgyventos trijų narsių stabmeldiškių giminių—latvių, estų ir senprusių. Lietuviai apsigyveno kiek toliau į pietus [nuo latvių].

"Dvylikame ir trylikame amžiuje vokiškas kryžiečių ordonas, teutoniški Karaininkai apsiėmė atverti šitas gimines prie krikščionijos. Tikru teutonišku būdu jie atvertė juos ne plunksna ir gyvu žodžiu, bet kardu.

"Senprusiai tapo išnaikinti ir paliko pasauliui tik savo vardą [Prusiją]. Latviai ir estai tapo pavergti ir jiems duota vokiškas ponas. Nuo to laiko šitų vokiškų užkariautojų ainiai gyveno Baltiko provincijose ir palaikydavo feodalizmą galėje. Jokioj kitoj pasaulio dalyj šita viduramžių liekana neišliko be permainos taip, kaip kad čia. Nelaimingi latviai ir estai per gentkarčių gentkartes buvo baudžiauninkais vokiškų ponų pilniausioj galybėj. Pastaraisiais laikais išlygos šiek-tiek persimainė geryn, bet permainos nebuvo didelės.

"Vokiškieji bajorai, kurie buvo visos žemės savininkais ir kurie net daugiaus savo krauju puikavosi negu Vokietijos junkeriai, turėjo pripažinti švedų ir Rusijos valdžias, bet nors jie turėjo mažai politiškos galybės, jie išlaikė savo griežtą ekonominių žvilgsnių [Rašytojas klysta, sakydamas, kad "jie turėjo mažai politiškos galybės"; kaip gykis nuo poros paskutinių simtmečių šitie baltiškai baronai, užimdami svarbiausias vietas prie caro dvaro ir Rusijos administracijoje, praktiškai valdė visą Rusiją. Vertėj as].

"Karė ir revoliucija pagalios nutrenkė šituos pančius, taipgi nukrėtė ir rusiškąjį pavojų. Vietiniai gyventojai taip aštriai neapkenčia Vokietijos ir Rusijos ir turi taip geras tai neapykantai priežastis, kad jie priešinsis iki paskutiniųjų bilų kokiems mėginimams atiduoti juos Berlino ar Petrogrado malopei. O savo keliu latviai ir estai nedaug ką turi bendro tarp savęs, ir net jeigu jie galėtų paskandinti skirtumus tarp savęs ir sudaryti neprigulmingą viešpatiją, tai ji būtų permaža, idant išlaikyti savo saugumą.

"Išrodo, kad latviams būtų labiausiai paigedaujama susivienyti su savo giminingais lietuviams. Praeityje latviai ir lietuviai nedarė galimū susitaikinti, bet bendras pavojus galėtų juos sutraukti kryvon" [Lietuviai ir latviai negalėjo "susitaikinti" tik todėl, kad jie niekados neturėjo tam progos. Kuomet Lietuvių valstija pradėjo formuotis 13-me simtmetyje, vokiškų Karaininkų ordonas jau buvo įvareš kyla tarp lietuvių ir latvių ir visai atskyrė vienus nuo kitų. Lietuviai ir latviai niekados neturėjo tarp savęs jokio barnio. Vertėj as].

—Is Boston Post, Boston.
Kovo 13 d. 1919.

Lietuvos Neprigulmybės Klausimas.

(LIETUVIŲ MEMORANDUMAS.)

Parašė T. Norus ir J. Žilius.

Is Anglų kalbos liuosai vertė Algis.

(Tasą iš pėnyčios numerio.)

Geografiškas padėjimas gyventojų šiaurinėj dalyj Gardino gubernijos ir Naugarduko (Nowogrodek) apskrityj, Minsko gubernijos, privertė juos prisidėti prie lietuvių, nes šiaurinės dalies Gardino gubernijos upės įpuola į Nemuną; todėl viso Nemuno baseino gyventojai pačios gamtos sutaisymu linksta prie Lietuvos, o jų ekonomiški interesai arčiaus susiriša su Lietuva, negu su bile kokia kita šalim, kaip tas pasirodo iš istorijos senovės ekonominių vystymosi toje šalyje.

Šis vystymasi visuomet kryo linkui Lietuvos, repaisant to fakto, kad įpuolimas Nemuno—didžiausios arterijos Lietuvos susisimo—nuo šimtmečių buvo vokiečių rankose.

Piet-rytinė Lietuvos dalis todėl turėtų apimti ir Naugarduko pavieta, Minsko gubernijos, sykiu su Naugarduko miestu, kuris yra minėto pavieto miestu.

Lietuviai remia savo reikalavimus kaslink Gardino gubernijos ant ekonominių ir politiškių priežasčių, tvirtindami, kad susisiekimas Lietuvos su Ukrajina suteiktų pastarajai priėjimą prie Baltiko juri, o Lietuvai,—priėjimą prie Juodųjų juri.

Prusų Lietuvos Plotai ir Gyventojai.

Padėjimas lietuvių vakarinėj Lietuvos dalyj buvo aršesnis, nes Vokietijos agresiškumas buvo daug pavojingesnis. Profesorius Kuršaitis iš Karaliaučiaus, gąbus lietuvių kalbos ir kultūros tyrinėtojas, padarė Prusų Lietuvos ištyrimą. Jo nuomonė apie Lietuvos dalykus paprastai priimama kaip neužginčijama, ir todėl jo patėmijimai apie kalbinius Prusų Lietuvos rubežius gali but skaitomi, kaip pilnai patikėtini.

Ižanga prie Kuršaičio Lietuvių kalbos gramatikos ir prie to pridėtas žemlapis parodo, kad "Lietuviškai dar kalbama šiaurinėse dalyse Prusijos—butent, šiuose miestuose ir jų apilnikėse: Labguva (Labiau), Klaipėda (Memel), Tilžė (Tilsit), Ragainė (Ragnit), Įsrutė (Insterburg), Darkiėmis ir Goldapė."

Kaslink Prusų Lietuvių skaitlius Kuršaitis sako: "Kaslink, paduodančios skaitliu lietuvių šiose vietose, yra neteisingos, nes tokios statistikos nėra užlaikomos nei Prusų, nei Rusų valdžijų. Čia Prusuose savo keliu yra priimta skaityti, kad iš abelno skaitliaus apie 380,000 gyventojų yra 150,000 lietuviškai kalbančių."

Priimant rubežius, Kuršaičio nurodymus, plotas žemės, kuris butinai privalėtų but Lietuvai sugrąžintas, apima arti 10,000 ketvirtinių kilometrų (kilometras yra beveik lygus vienių verstui).

Sulyg oficialės vokiškos statistikos 1905 metų, šio ploto gyventojų skaitlius buvo apie 530,000. Nėr reikalo nei pasakoti, kad plotai, nuo neatmenamų laikų lietuvių apgyventi, buvo kur-kas didesni, bet didelės dalis pasidavė teutonų agresijai, kiauiai suvokietėjo ir tik kur-nekur yra užsilikę salos, kur lietuviškai kalbama.

Prusų Lietuvos gyventojų skaitlius, sulyg distriktų, yra sekantis: Heydekrugė 43,244; Niederunge 55,010; Tilžės mieste 37,148; Tilžės distrikte 46,436; Ragainės 54,771; Pilkalnio 46,230; Stalupėnų 43,888; Gumbinės 50,718; Įsrutės mieste 28,902; Įsrutės distrikte 46,232; Darkiemio 32,288; Goldapės 44,813.

Čia reik pažymėti, kad, sulyg sutarties tarp Talkininkų ir Rusijos, Mažoji Lietuva, net iki Karaliaučiaus, turėjo buti atiduota Rusijai; taigi šio ploto likimas jau buvo Talkininkų nuspręstas iškalno ir tokiu būdu išdalies buvo pripažinta, kaip Lietuvos teritorija.

Rusijos užrubežio reikalų ministeris Sazonov karės pradžioje teiravosi pas lietuvių kaslink Mažosios Lietuvos ir, suprasdamas tikrą dalykų stovį, jis matomai įtikino Talkininkus, kad abidvi Lietuvos dalis būtų sujungtos, kuomi, žinoma, ir Rusijos plotas būtų pasididinęs. Šitą sutartį buvo paskelbusi bolševikų valdžia ir ji yra kiekvienam žinomą dalyku.

Lietuvos Plotas ir Gyventojai.

Plotas ir skaitlius gyventojų Etnografinėj Lietuvoj, t.y. žemės, kuriose lietuviai nori apsispręsti, yra svarbus dalykas ir todėl vertas apsvaistymo.

Centralinis Statistikos Komitetas yra auščiausias autoritetas statistikos reikaluose Rusijoje ir mes peržiūrėsime skaitlines, kokias šis komitetas padavė apie Lietuvą 1912 metais. Apart to mes priimsime tuos pačius rubežius, koki buvo pirmiaus paduoti šiame dokumente; šitie rubežiai, kaip sykis, yra tie patys, kokius turėjo Rusijos Lietuvių Taryba laike savo mitingo balandžio 20 d. 1917 m., kuomet ji nutarė atskirti Disnos ir Vileikos pavietus nuo Lietuvos todėl, kad jie nėra lietuviški ir reikalavo priskyrimo Suvalkų gubernijos prie Lietuvos, nes ji yra kiauiai ir tikra lietuviška.

Mūsų užduotis, todėl, yra nustatyti plotą ir skaitliu gyventojų dviejuose atsitikimuose: (1) Paėmus tik Gardino pavietą Gardino gubernijoje ir (2) paėmus visą Gardino guberniją, išskyrus tik tris viršpaminėtus pavietus, butent, Brest-Litovsko, Bielsko ir Kobrino, bet pridėjus dalį Naugarduko pavieto iš Minsko gubernijos.

Jau pirmiaus buvo parodyta, kad Didžiosios Lietuvos rubežiai sutinka su rubežiais grupės, kuri susideda iš Kauno, Vilniaus (išskyrus Disną ir Vileiką), Suvalkų gubernijų ir Gardino pavieto, Gardino gubernijos.

Rusijos Centralis Statistikos Komitetas paduoda sekancias skaitlines kaslink šito ploto:

Gubernija:	Ketv. Verstų:	Gyventojų:
Kauno	35,316	1,842,000
Vilniaus	36,825	2,020,000
Suvalkų	10,824	705,000
Gardino (dalis) ...	3,126	243,700
Kuršo (dalis)	84	22,840
Išviso	86,175	4,833,000

Atmetus Disnos ir Vileikos nelietuviškus pavietus iš Vilniaus gubernijos, Didžioj Lietuvai, tokiu būdu, apima 75,506 ketvirtainius verstus, arba 85,929 ketvrt. kilometrų, o jos gyventojų skaitlius siekia 4,304,540; jeigu prie to pridėsim dar Mažąją Lietuvą, tai plotas išneš 96,926 ketv. kilometrų, o gyventojų skaitlius sieks iki 4,834,000.

Jeigu prie to pridėsim Gardino guberniją (be Brest-Litovsko, Bielsko ir Kobrino pavietų), taipgi ir dalį Naugarduko pavieto, kuri apima 2,000 kilometrų su 80,000 gyventojų, tai visos Lietuvos skaitlinės būtų sekancios:

Ketv. Kil.	Gyventojų
Lietuva, sulg 1-o Par... 96,926	4,834,000
Gardino gubernijos ... 21,563	903,880
Naugarduko dalis 2,000	80,000
Viso	120,489
	5,817,880

Iš viršų paduotų skaitlinių išeina, kad Lietuva nėra tokia mažytė, kaip tas iš pirmos pažūros išrodytų ir kad visa šalis yra pusėtinai tankiai apgyventa. Paėmus visą Rusiją abelnai, randame, kad joje gyvena po 9 žmones ant kiekvieno ketvirtainio versto; paėmus 60 Europėjinės Rusijos gubernijų, atrandame, aplamai paėmus, po 32 gyventojų ant ketvirtainio versto; Kauno gubernijoje, vidutiniškai išpuola po 55 žmones, Vilniaus gubernijoje po 51, o Suvalkų gubernijoje net 65 žmones išpuola ant kiekvieno ketvirtainio versto. Tokiu būdu, paėmus visą Didžiąją Lietuvą, vidutiniškai išpuola po 57 gyventojus ant kiekvieno ketvirtainio versto.

Sulyginimas Lietuvos su Kitomis Šalimis.

Sulyginimas Lietuvos su kitomis mažomis tautomis suteikia mums labai įdomių pasekmių.

Pasižiūrėkim, pavyzdžiui, į sekancią lentelę:

Šalis	Cenzo Metai	Skaitlius Gyventojų	Ketv. Mylios
Albanija	1914	850,000	11,430
Belgija	1913	7,633,000	11,390
Bulgarija	1914	4,765,000	44,060
Danija	1911	2,772,000	15,070
Finlandija. ...	1912	3,197,000	125,690
Grekija	1914	4,363,000	41,690
Hollandija ...	1912	6,114,000	12,790
Etnografinė Lietuva	1912	5,817,000	47,000
Lietuva ir Latvija	1912	8,417,000	75,000
Luxemburgas ..	1910	260,000	1,000
Montenegro ...	1914	516,000	5,570
Norvegija	1910	2,392,000	124,860
Portugalija ...	1911	5,950,000	35,350
Rumanija	1914	7,516,000	55,180
Serbija	1914	4,548,000	33,700
Serbija	1914	4,548,000	33,700
Švedija	1912	5,504,000	178,180
Šveicarija	1911	3,780,000	15,980

Iš dvidešimties vienos tautos Europoje, keturiolika yra čionai išskaitliuota; tik tai septynios didesnės viešpatijos yra apleistos. Finlandija, kuri greitai, kaip rodos, igys savo neprigulmybę, ir Lietuva, kuri pastaraisiais laikais yra pasiryžusi nenešioti daugiaus vergijos jungo, yra įdėtos viršminėtoj lentelėj, kaip atskiros vienutės. (Toliaus bus)

ISTORIŠKOS IMTYNĖS.

Daug yra visokių imtynių, bet retai kurios patenka į istorijos lapus. Reikia labai įstačių imtynių dviejų žmonių, kurios pasilikty gentkartei. Imtynės paprastai yra užmiršamos.

Apie vienas imtines net istorikai pasakoja. Tai buvo imtynės tarp garsaus dainininko tenoriaus Farnelli ir triuboriaus Ispanijoj prie Francis-ko V. Farnelli buvo plačiai pagarsėjęs tuomi, kad jis savo balsą labai ilgai gali ištęsti ne atgavęs kvapo. Jam 1772 metais buvnt Romoje, apie tokią jo ypatybę dažinojo operos orkestro triuborius. Tas Romos triuborius irgi tarp savo draugų buvo žinomas, kad jis labai ilgai gali pusti savo triubą. Tas triuborius ir sumanė garsų dainininką išaukti imtynėna, kuris ilgiau galės palaikyti be kvapo atgavimo savo balsą. Farnelli išaukiamą priėmė.

Tos imtynės buvo nuskirtos operos teatre. Publikos prisirinko tiek, kad negalėjo sutilpti teatran. Viena dalis publikos laikėsi, kad išlošias triuborius, kiti—kad dainininkas. Nors italai nelabai mėgsta ginčus, bet šiuom kartu ir jie ginčijosi. Abudu išėjo ant teatro scenos ir prasidėjo imtynės. Dainininkas uždainavo, o triuborius užtriubijo.

Praleidus nekurį laiką, išrinktieji tam tikslui teisėjai arba prižiūrėtojai jau rengėsi pri pažinti, kad išlošė dainorius, bet triuborius pradėjo smarkiai pusti savo dudą. Dainininkas ir gi neapsileisdamas uždainavo naują speka. Triuborius vis laikas nuo laiko pažvelgdavo į savo priešininką, ar jis nepasiduoda. Dainininkas vis skėtė plačiau lūpas. Bet triuborius pastebėjo, kad dainoriaus lūpos jau pradeda čiauptis. Nėra jau abejonės, kad triuborius išloš. Jis dar kiek papūtė savo triubą, kuria paskui numetė šalin. Bet jis paskutinėje minutėje nepastebėjo, kad dainorius vėl skečia burna, kad garsiau leisti balsą.

Pergalėtojum pasiliko Farnelli ir jo galvą padabino liaurų vainikas. Pergalėtas triuborius nulipo nuo scenos publikai besijuokiant.

NEŽINO KUR DĖTI BRAVORŲ RYZIUS.

Ryzių malunai ir kitos įstaigos, kurios turi daug bravorinių ryžių, kreipės į Suv. Valstijų Agrikultūros Departmento Marketų Biurą, kad jis surastų, kur padėti ar iš-tirti, kaip suvartoti ryžius, kurių labai daug prisirinko, ir kurių nėr kur padėti, nes bravorari jau jų negali naudoti. Nors tie ryžiniai gali buti malami ir ryžinius miltus, tačiau maisto Administracijai nuėmus suvaržymus nuo kvietinių miltų, ryžiniai at-pigo ir prikliai kaip ir malunininkai abejoja, ar apsi-mokės daugiau ryžių malti. Be bravorinių ryžių sandėlių, daug yra prikrauta žemės-mėsės rūšies ryžių, kurių dabar negalima parduoti. Departamentas dabar tą klausimą mėgina išrišti.

VAKACIJOS.

Francuzai niekaip nesupranta, kaip Prezidentas Wilsonas galėjo kelioms dienoms apie-sti Paryžių ir važiuoti į koki-ten Washingtoną. Tai esą nedovanotina tokiu svarbiu laiku turėti vakacijas.

Iš Gyvenimo Lietuvių Amerikoje.

GRAND RAPIDS, MICH.

Kovo 11 d. čia buvo surengtos prakalos. Šv. Jurgio šventinėje ant Quarry Ave.

Surengta buvo per vietinį jaunimą, kuris atjaunėja Lietuvos vargams. Jaunimas norėdamas kokiū nors būdu suteikti Lietuvai pagalbos, tai ir surengė. Buvo susirinkę pusėtinai publikos. Pirmiausiai buvo sudai nuota "Star Spangled Banner" per vietinį bažnytinį chorą.

Kalbėjo vietiniai kalbėtojai. Kalbama buvo kaslink sutvėrimo Lietuviškos armijos ir apie vienybę tarpe lietuvių partijų. Išreikšta, kad reikia vienyti veikti visiems išvieno. Pabaigoje buvo įnešta ir kviesta, kad kurie jaučiasi lietuviais ir myli Lietuvą, kad rasytųsi į lietuvišką armiją. Bolševikiškiems socialistams tas nepatiko; jie pradėjo šaukt ir eiti per duris. Buvo jie užklausti gal turi koki pataisymą to sumanymo, bet jie nieko negalėjo atsakyti, o tik šaukdamai ėjo per duris iš šalies atrodė jie kaip ir kokie laukiniai, nors skaito jie save apšviestais. Ne broliai lietuviai tai ne socialistai taip elgesi, katrie supranta socializmą. Bet iškrikus bolševikams pasiliko rimtų vaikų ir kareivių kurie likoši yr dalyva. Suvienuit Valstijų karumenėje, tie u tvėrė lietuviškos armijos būrį. P-s Jonas Ramanauskas likosi išrinktas pamokiniui mokin-tis, o Pranas Butkus sekretorum.

Vietinis.

NEWARK, N. J.

Nelaimingas šis miestas. Visos nelaimės užėjo kartu. Lietuviai tarp savęs nesutinka, pešasi; parapijonai-klėrikalai stengiasi išvyti kleboną, kuris nėra partiviskas, o tik pil-do savo kunigiškas pareigas.

Dabar dar dasidėjo viena nelaimė. Kovo 12 d. 4 valandą išryto sustojo gatvėkariai, nes darbininkai sustreikavo: jie reikalauja unijos pripažinimo ir algų pakėlimo ant 10 nu-simčių. Čia vėl pabrango ga-zas ir elektra, kompanija pakė-lė ir už gatvėkarių vėženėjimą iki 7 centų ir tt.

Tas viskas sudarė tą, kad publika tiesiog įpyko ant kom-panijų.

Man teko pasikalbėti su p. Prantu Basčiu, iš Chicagos (iš Bridgeporto dalies). Jis tarnau-vo Dėdės Samo armijoje kaip aviatorius, Jis sugrįžo iš Fran-cuzijos laivu Mexican. Jis čion lankėsi pas savo draugą.

Kovo 23 d. burelis apšvie-s-tesnių moterų rengia parapi-jos naudai vakariene su įvai-riais dailės pamarginimais. Pe-l nas eis bažnyčios statymo už-baigimai.

Kovo 25 d. L. Nepr. Fondo skyrus rengia prakalbas. Kal-bės p. A. M. Martus.

Newarkietis.

PITTSBURGH, PA.

Vasario 9 dieną Liet. Moks-lo draugijos mėnesiniam susi-rinkime buvo paduotas skundas ant "Birutes" choro. Buvo skundžiama užtai, kam tas cho-ras dainavo Braddock, Pa., vy-čių parengtame koncerte tą pa-čią dieną kurioje socialistai bu-vo surengę savo prakalbas. Bi-rutės choras paprastai vadin-davosi Liet. Mokslo draugijos choru ir taip visur oficialiai ra-šydavos. Dabar socialistai ir su-manė iš birutičių tą vardą atimti.

Tame susirinkime birutičių beveik nebuvo, nes turėjo dai-nų repeticijų, tai inėsimas par-

varytas draugystėje. Nors bi-rutičiai priešinosi, bet visgi, ramybės delei nutarimas neat-sauktas. Tas delto, kad čia yra ir Aido choras, kuris irgi nori-turėti tokias pat pretenzijas.

L. M. D. narys.

PITTSBURGH, PA.

"Birutės" choras prieš pat užgavėnės norėjo surengti kon-certą, bet negalėjo jokiū būdu tai padaryti. Tas likosi atidėta po Velykų. Birutičiai dabar mokina naujų dainų ir ruošia pastatyti scenon veikalą: "Grafas kaimiečio bernu" — 6 aktų komedija. Taipgi priedu dar nori pridėti veikaliuką "Geriaus veliaus negu niekad." Bus puikus vakaras.

Birutičiai.

WORCESTER, MASS.

Kovo 9 d. čia įvyko vietinio jaunimo susirinkimas ir likosi vienbalsiai nutarta sutvėrti lietuviškos armijos kuopa. Ki-tos kolonijos jau senai organi-zuojasi, tai kaipgi mums atsilikti. Jau juk yra susiorganiza-vę Chicagoje, New York'e ir kitur. Palaukit jus milžinai, mes neapsileisime, pas mus yra net noras suorganizuoti 1000 jaunų vyrų. Worcesteriečiai neapsileido kitoms kolonijoms aukomis, neapsileis ir kariume-nės organizavime.

Vyra! Sukruskime! Kas gy-vyvas stokime už Lietuvos lais-vę! Organizuo-kimės, parody-kime pasauliui, kad mes gyvi-šame. Jei kas kėsintųsi ant Lietuvos, mes žusime, o nesiduosime nei vienos pėdos mu-sų brangios tėvynės žemės.

Galinauskas.

WATERBURY, CONN.

Parapijonai sukilo prieš kun. Saurusaitį.

Pastaraisiais laikais vis tan-kiau tenka matyti žinučių iš kolonijų apie parapijonų ne-užsiganėdinimą kunigų šeimyn-kavimui. Tas įbalsis pasie-kia ir Waterburio lietuvių, parapijonus, kurie pastaromis dienomis pradėjo nerimauti ir pagalios sukilo prieš vietos kle-boną kunigą Saurusaitį. Vi-siems yra gerai žinoma, jog Waterburyje yra gana didelė lietuvių kolonija, priskaitoma apie 15,000 lietuvių gyventojų. Tiesa, nors daug yra taip vadi-namų "liberalų," bet visgi ga-lima spręsti, jog didesnė pusė yra katalikai, kurie priklauso prie vietos Šv. Juozapo para-pijos, kurioje klebonu yra ku-nigas Saurusaitis ir du jo pa-gelbininkai kun. Valontiejus ir kun. Jankauskas. Nor ir di-delė parapija ir gana didelis skaitlius parapijonų, vienok neįsistengia apmokėti parapi-jos skolt.

Kam yra priežastis? Kiek-vieną sekmadienį atsibuna ket-terios misijos ir ant kiek vie-nų mišių susirenkat galima sa-kyti, apie po 1000 žmonių, ir kiekvienas įeidamas duoda po 10c., taipgi ir kolekta duoda per kiekvienas mišias, "bet pinigų, kaip nėra taip nėra. Negana to, kad negali atmo-kėti skolas už bažnyčią, bet dar vis kas kart klebonas garsina jog net nei procentų negali ap-mokėti. Pagalios parapijonai matydami tokias neaiškias kle-bono atskaitas pradėjo neri-mauti ir reikalauja, aiškesnių atskaitų. Klebonas gi atsakė, jog tai ne jų dalykai kisti į parapijos reikalus. Girdi, tik jas turite daugiau aukaut, o jeigu neaukausite, tai vyskupas atims bažnyčią.

Waterburio lietuvių bažny-čia taipgi ir parapijinė moky-klą yra užrašyta ne ant para-pijonų, bet airo viskupo, nors ir už Lietuvį pinigų pasta-tyta. Šiais paskutiniaisiai lai-kais, kun. Saurusaitis pradėjo visa nesiskaityt su parapijo-nais.

Favyzdin: pastaromis die-nomis jis visai nieko ne-sitaręs su parapijonais nupir-ko namus, kuriuos padarė kaip-prieglauda našlaičiams.

Neužtenka to, kad bažnyčią ir mokyklą jau yra vyskupui užrašyta, dar ir tuos namus nori vyskupui užrašyti.

Parapijonai matydami tokį pasielgimą, pareikalavo paaiš-kinimo, ka jis mano taip dary-damas.

Klebonas pasakė: "Mano va-lia ką aš noriu tai ir darau." Parapijonai pareikalavo, kad tie namai būtų užrašyti para-pijai, bet ne vyskupui. Rei-kia išrinkti ir komi tą, kuris tvarkytų visus parapijinius reikalus. Klebonas ant to at-sakė: "Aš bosas, bet ne jus, ir kol aš čia busiu ne netikėkit, jog aš atiduosiu tą viską ant parapijos komiteto rankų, at-iduos ta visą ant komiteto rankų, atrodytu taip, kaip kad atbulus arklius užkinkintumei prie abulo vėžimo." Parapijo-nai išgirdę tokius klebono žod-žius susuko: "Vyrai!" ar jis mus gali vadinti atbulais arkliais" ir kovo 9 d. sušaukė parapijonų susirinkimą, kuria-ne likos išrinktas komitetas iš 12 ypatų, kuris užkirstų ke-liā kun. Saurusaičio šeimynin-kavimui.

Taigi matant tokį parapijo-nų pasipriešinimą, galima ti-kėtis gal d'ug keistų nuotikių tarpe kun. Saurusaičio ir para-pijonų. Paskutinėmis dienomis teko girdėti, buk vyčiai ar kita kokia parapijinė dr-ja ga-vusi laiską nuo vyskupo, kuria-me vyskupas sakąs:

"Jeigu jūs norit, kad viskas būtų gerai, tai sustokite darę raišes, o jeigu neklausysite, tai aš uždarysiu bažnyčią." Tai gi, permatant tą viską, galima greitų laikų tikėtis, svarbių no-tikių. Kas iš to išeis apie tą viską pranešių vėliau.

K. Girkalniškis.

KENOSHA, WIS.

Susirinkimas, Prakalbos ir etc.

Kovo 9 d. š. m. Šv. Petro dr-ja turėjo pusmetinį susir. Apsvarščius dr-jos reikalus, buvo įnešta paaukauti Lietu-vos reikalams \$25.00, kas buvo ir padaryta. Toliau kilo kla-usimas į kurį fondą siųsti auka. P-s P. Beisys įnešė, kad pasiųs-ti į Washingtoną Pild. Kom. ir išnešti rezoliucija reiklau-jančia seimo ir t. p. Tada p. R. Baliauskas, kad pradėjo per-tikail tautininkams, buk jie nie-ko neaukauja, buk jų izdas yra tuščias ir dabar reikalauja sei-mo, kad suvienyti fonūs. Jis sakė, kad seimū nereikia šaukt, nes galima ir be jo viską atlikti ir t. p. Toliau A. Kvedaras aiš-okino, kad mums reikia vieny-bės, Nurodė, kad Lietuvoje vi-sos parijos eina išvien, net ir svetintaučiai dirba drauge su lietuviais. Taipgi nurodė jog p. Norus išvažiuodamas pasa-kė, kad mes amerikiečiai ne tik padarėme mažai gero del Lie-tuvos, bet dar su savo parti-joms užkenkė Lietuvos reika-lams ir užbaigdamas pasakė, kad netik šiuos pinigų turime pasiųsti į Washingtoną Pild. Kom., bet turime išnešt rezo-lucija reikalaujanti vienybės. Tada pirmininkas užreikšė, kad aš nesiduosiu sen akių ap... ir pinigų neduosiu niekur ki-tur kaip į Tautos F. ir tuojau

paleido balsuot. Nubalsuota į T. F.

Turiu dar pranešti, kad šios dr-jos susirinkime tvarka labai "gera." Visuose kampuose užta bilda. Jeigu ir norėtum ką nors rimtesnio pranešti tai del tokios tvarkos negalima. Per šį susirinkimą taipgi buvo keleta kartų padaryta pastaba pirmininkui, kad užlaikytų tvar-ką, bet jos kaip nebuvo, taip nebuvo. Lietuviai kada išmok-sime tvarkingai nors susirinki-mus atlaikyti!

Tą pačią dieną vietinis T. F. skyrius surengė prakalbas. Vy-riaisiu tos dienos kalbėtojum buvo adv. V. W. Rutkauskas Pirmiausiai vietinis kleb. krn. A. Balinskas trumpai pranešė linksmą naujieną, kad jam pa-sikalbėjus su Kenosha Patriot Fund pasiseke išgauti sušelpi-mui nuo karės nupkentėjusiems lietuviams vieną tukstantį do-liarių. Pinigai perduoti vietini-am T. F. pirmininkui.

Garbė už tai kun. A. Balins-kui. Patartina, kad ir kitų ko-lonijų lietuviai panašiai pada-rytų. Po to perstate adv. Rut-kauską kalbėti. Rutkauskas kalbėjo apie įsikurimą T. F., apie informacijos biurą Wa-shingtone ir t. p. Ant galo ragi-no aukauti del Lietuvos reika-lų. Pabaigęs prakalbą pranešė, kad dabar bus aukos renkamos ir po to jis dar kalbės. Renkant aukas kalbėtojas skaitė iš "Draugo" Lietuvos valdžios pranešimą, kaslink kariumenės organizavimo. Pasirodė, kad aukų nedaug surinkta Tada adv. užreikšė, kad jis neva-žiuos namon, kolei nesudės \$500.00 ir kvietė gražiausias merginas, kad vėl eitų ringti. Sugrįžus gražiausioms mer-ginoms taipgi pasirodė, kad ma-žai aukų. Tada pagriebė skry-bėlę pats adv. ir marš aukų rinkti. Čia susikibo su bolš-vikais. Tie neduoda aukų, o adv. spiria. Tie prašo balso. Adv. duoda. Gavęs balsą atsisoja ir reikia, sklaidisi, o skubina, kad viska pasakyti, nieko ne-galima buvo suprasti ką jis nori pasakyti. Tik girdisi žo-džiai "klerikalai," "tautinin-kai," "bolševikai," burzujai." niekas negali jo kalbos supras-ti ir jis pats turbūt nesupranta, Tas pabaigė kitas prašo balso ir vėl tas pats. Buvo ir rimtes-nių klausimų, pv. vienas klaus-ia, — Ką darys Lietuvos val-džia su tais bolševikais, kurie nenorės elgtis sulig Lietuvos įstatų, ar iškars? Atsako, kad gali būti ir taip, jeigu eis prieš įstatus. Ant galo taip įsigilino į ekonominį gyvenimą, kad da-žė jo iki... "burdingierių." Galų-galė prakalbos pavoito į tikrą teatrą. Tada T. F. pirmi-ninkas pavadavo k' bėtoją, už-lipęs ant estrados pranešė, kad jau gana diskusijų. Tada mu-sų kalbėtojas pagriebe skrybė-lę ir išėjo lauk, nepasakęs nei "good bye."

Po prakalbų p. H. Labanaus-kas pranešė, kad yra užmani-ta sutvėrti Kenoshyje Kliu-ba panašų į Chicagos kareivių organizaciją ir melde tų pasi-likti, kurie žingeidauja. Kliu-bas tapo sutvertas ir pavadin-tas Kenoshaus Lietuvių Atlie-tiškas Kliubas. Susirašė apie 20 narių ir daug žadėjo dar prisirašyti. Valdyba ir kiti komitetai išrinkti. Instrukto-ris išrinktas seržantas V. Je-lenevskis.

Šio Kliubo tikslas yra vien-tik fiziškai manštintis. Nebus nei jokia politika mašoma. Kurie žingeidauja, ateikite ant lavinimosi repeticijų. Instot galima lavinimosi laike.

Bijūnėlis.

Guy de Maupassant.

LAIMĖ.

Visą laiką tylėjęs senis tarė:

— Man žinomas vienas at-sitikimas stiprios ir tikros mei-lės. Aš jįms papasakosiu.

Daugelis metų tam atgal, aš buvau ant salos Korsinos. Ta sala yra laukinė sala tokia pat pasilikusi, kaip ji buvo dienoje, kuomet Tvėrėjas sutvėrė pa-saulį. Žmonės gyvena blogai pastatytuose namuose, nieku nesirupina, nesirupina net sa-vo šeimynos laimė. Tenykštis žmogus pasiliko puslaukiniu žmogumi, žiamiau kitų žmonių nekenciančių, naivišku. Bet mėgsta praeivius, keliaunin-kus.

Aš ištisą mėnesį vaikščiojau po tą stebėtiną salą ir man iš-rodė, kad aš gyventi pasaulio krašte. Tenai nėra nei karčia-mų, nei alinių. Žmonės kalnuo-se ant mulų dasigauna į savo bazužes. Gilumose pakalnių ošia sriauņų upeliai.

Praeivis braškinc į jų baka-žių duris ir prašo nakvynės. Jam duoda pavalgyti ką patys turi ir paguldo lovon. Rytme-tyje gi net nuveda ant tikrojo kelio, o užmokestin gauna tik-tai rankos paspaudimą.

Dešimtį valandų vaikščiojęs aš atsiduriau priešais mažytį namelį tarpkalnėse netoli ju-rių. Statų kalno kraštai buvo tankiai apaugę ir išrodė žaliomis sienomis. Aplink namelį buvo prisodinta vynuogių kru-mų, kaštonų ir kitų vaisingų medžių.

Mane pasitiko senelė su su-raukšlėtu veidu. Kuomet mane įvedė kambarin, aš pastebėjau senelį sėdinti ant šiaudais iš-pintos kedės.

— Atleiskite man, — tarė senelė, — jis dabar visai ne-kalba, jis kurčias. Jam jau 80 metų.

Ji kalbėjo tyriausia francu-zų kalbą, kas mane nustebino. — Tamista ne iš Korsikos? — paklausiau aš.

— Ne, mes iš Francuzijos. Mės jau čionai gyvename 50 metų.

Mane net šiurpuliai paėmė pamislinus, kaip žmonės gali pa'isti 50 metų tokioje skylėje. Neužilgo iš bazužės išėjo tas senis piemuo ir mės susėdome vakarienaiuti. Vakarienai bu-vo pagaminta riebi sriuba su kopustais.

Pabaigus vakarienaiuti aš atsisėdau netoli durų. Man bu-vo pro atviras duris matyti iš-didų kalnai ir mane apėmė žmogaus menkumo spaudžian-tis jausmas.

Senelė atsisėdo netoli manęs — Tai tamista iš Francuzi-jos? — paklausė manęs senelė.

— Taip. Aš keliauju savo pasismaginimui.

— Tai tamista gal buti iš Paryžiaus?

Ne, aš iš Nansi.

Man pasirodė, kad senelė apėmė kokis tai jai žinomas jausmas.

— Tai tamista iš Nansi? — pakartojai ji savo klausimą. Duryse pasirodė senelis.

— Tai nieko,—tarė senelė, — jis vis vien nieko negirdi. Ar tamista pažįsti ką nors mieste Nansi?

— Beveik visus gyventojus. — Tai tu pažįsti ir Sent Ale-sų šeimyną?

— Labai gerai pažįstu. Tai buvo geri draugai mano tėvo.

— O kaip jų vardas?

— Aš pasakiau savo vardą ir pravarde. Ji atydziai pažiū-rėjo į mane ir tarė:

— Taip taip, aš aiškiai at-tiktai jis vienas r... dau-simenu. Okas atsitiko su Bri-giau.

Ji apleido tikrąjį gyvenimą budama visiškai jauna, apleido visus, ką ji mylėjo ir kas ją my-lėjo. Ji apsigyveno tirlaukiuose. Ji viską tai padarė vardan mei-lės.

Aš per visą naktį klausiausi, kaip knarkė tas senis buvęs kareivis gulėdamas grieta jos ant šieniko. Ilgai aš maščiau apie tą atsitikimą, apie laimę ir apie žmonių menkumą.

Anksti ryta aš paspaudęs se-neliams rankas apleidau juos.

Vertė Jonukas.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGA mergina prie namų darbo. Geras ir lengvas darbas gerai merginai. Gera užmokestis. Atsišau-kite tuojau po No. 1741-43 W. 47th Street, į rakaudų krautuvę. ANTON KOSMOWSKI.

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St

Pradėda į valandą kas vakarą.

Subatomis ir neatomis 3 val. po pietų.

Žemai 15c
Viršui 10c

Čia prirokojama ir karės mokestį

"Lietuviškas Išradėjas".

Situo radru išdavime naują knygutę dėl išradėjų, talpianči 20 paveikslų iliustracijų, vi-sokių išradėjų ir išradimų, su aprašimais ir paveldais miestų New York'o ir Washington'o. Šia brangią knygutę, mės iš-siundame kiekvienam ant pa-reikalavimo.

DYKAI

Jeigu Jūs norite žinoti kiek turto žmonės pasigavyo ir kiek dar galima pasigavyti su pagelba naudingų išradimų, tai rasykite tuojau reikalau-da-mi tos naudingos knygutės. Kaipso šioval (eksperta) pa-temti, — bandame išradimus D Y K A L Rasykite:

American European Patent
Offices Inc.

256 Broadway (LA.)
NEW YORK, N. Y.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mės neesame bankierai, bet mės gvarantuojame Temstai su-dėdymą 50 proc. ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant ordorio naujus slutus ir overkuotus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant ordorio darytus slutus ir overkuotus par-duodame po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kel'nes nuo \$1.00 ir brangiaus. Valtų slutai \$2.50 iki \$7.50: Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdienais—iki 9 val. vakare.

Phone Armitage 3209 Valandos: Po pietų nuo 2 iki 5. Va-karais nuo 7 iki 9. Ned. nuo 10 iki 1

DR. H. A. BROAD

SPECIALISTAS MOTERŲ LIGŲ IR ABELNAS CHIRURGAS
1362 MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL.

Telephone Drover 8767

J. F. BUDRIK KRAUTUVE

Didelis pasirinkimas geriausių Gramafonų ir Lietuviškų Rekorčių.

Auksinių Laikrodėlių, Žiedų, ir t. t. Krautuvėje rancasi didžiausias pasirinkimas visokių Lietuviškų Knygų. Ka-taloga siunčiame Dykai.

J. F. Budrik

3343 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

